

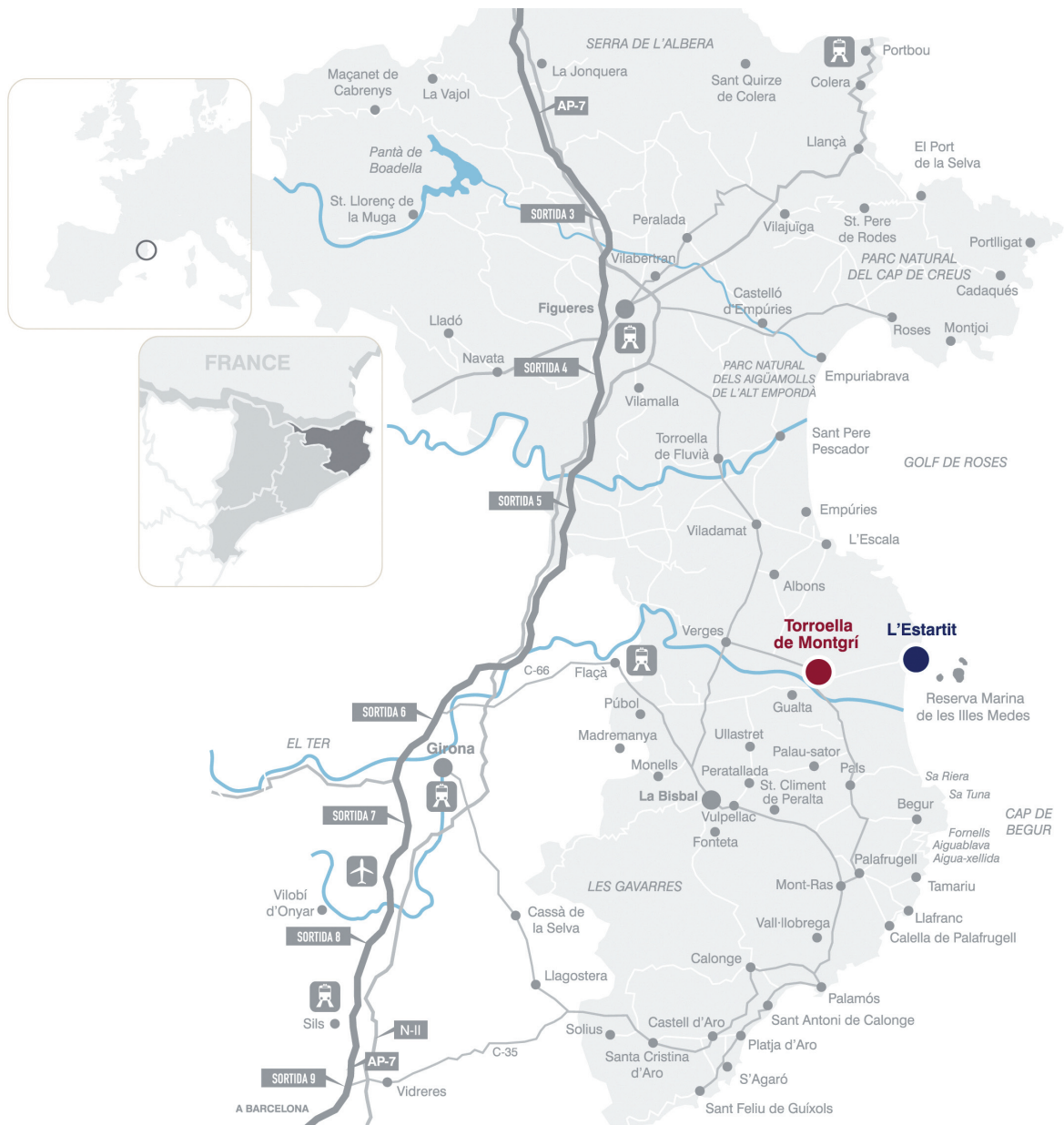
Compromesos amb la **Cultura**

Torroella de Montgrí i l'Estartit

Any del
Turisme Cultural

Torroella · l'Estartit · illes Medes
www.visitestartit.com

Edita:

Àrea de Turisme de l'Estartit
Ajuntament de Torroella de Montgrí

Fotografies:

Oficina de Turisme de l'Estartit
Ajuntament de Torroella de Montgrí
Joan Nogué
Joventuts Musicals Torroella (M. Artalejo)
Sílvia Yxart

Redacció:

Enna. Marketing i Comunicació Creativa

Disseny i maquetació:

Syf Comunicació

Disseny original:

Vinagreta Disseny i Comunicació

Sumari

01	Torroella, vila històrica i cultural. Presentació _____	pàg. 4
	Fires i festes tradicionals _____	pàg. 5
	Itinerari de descoberta _____	pàg. 6
02	Patrimoni cultural i arquitectònic _____	pàg. 7
	Un poble que viu la música _____	pàg. 8
	Joventuts Musicals _____	pàg. 9
03	L'Espai Ter _____	pàg. 9
	Un munt de manifestacions musicals _____	pàg.10
04	Festival Internacional de Músiques _____	pàg.10
	Jazz a l'Estartit _____	pàg.10
	Festival Ítaca _____	pàg. 11
	Fringe, el talent jove _____	pàg. 11
	Coral Anselm Viola _____	pàg. 11
	Fira Internacional de Màgia _____	pàg. 12
	Museus i centres d'interpretació _____	pàg. 13
	Entitats i associacions locals _____	pàg. 14
	Les fundacions i el foment de l'art _____	pàg. 15
05	Compromesos amb la cultura _____	pàg. 15
	Fundació Vila Casas- Palau Solterra _____	pàg. 16
	Fundació Mascort- Casa Galibern _____	pàg. 16
	Sales d'exposicions i galeries d'art _____	pàg. 16

Torroella, vila històrica i cultural

Torroella de Montgrí-l'Estartit destaca per ser una de les destinacions culturals més importants de tot Catalunya. La música i l'art es fusionen amb els nombrosos espais que el seu patrimoni arquitectònic ofereix per a l'expressió cultural, en un marc històric mil·lenari. És el desè municipi de Catalunya en ingressos culturals.

Torroella de Montgrí-l'Estartit està farcit de vestigis i patrimoni que evocuen l'important passat històric del municipi (la primera data documentada de l'existència del poble és de l'any 888 dC): des del castell situat al massís del Montgrí (construït entre 1294 i 1301 com

a mostra de poder de Jaume II davant dels comtes d'Empúries) fins a l'església gòtica de Sant Genís (1209), visible des de bona part del Baix Ter. Un itinerari per Torroella ens porta a la plaça de la Vila i la capella de Sant Antoni; el claustre del Convent dels Agustins (s. XVII), el Palau Solterra (finals del s. XIV, seu de la Fundació Vila Casas), la Casa Galibern (finals del s. XIX, seu de la Fundació Mascort), el Palau lo Mirador (s. XIV), la Torre de les Bruixes i el portal de Santa Caterina (restes de l'antiga muralla medieval, dels segles XIV i XV) i Can Quintana (s. XVI, seu del Museu de la Mediterrània), entre altres edificis emblemàtics. L'escriptor baix-empordanès Josep Pla deia, en la seva

«Torroella és una població de molta història. Passant per un carrer, sovint us encanteu davant de la finor exquisida d'una finestra gòtica.» Josep Pla, *El meu país* (1958), *Obra Completa*, Edicions Destino

obra *El meu país* (1958): «Torroella és una població de molta història. Passant per un carrer, sovint us encanteu davant de la finor exquisida d'una finestra gòtica.»

|| Fires i festes tradicionals

El municipi manté una rica tradició de fires i festes, que han perdurat al llarg dels segles. Entre elles, destaca la Fira de Sant Andreu, el darrer cap de setmana de novembre, que és la més antiga de les fires d'aquestes característiques que se celebren a Catalunya.

Calendari de les festes tradicionals

Torroella de Montgrí

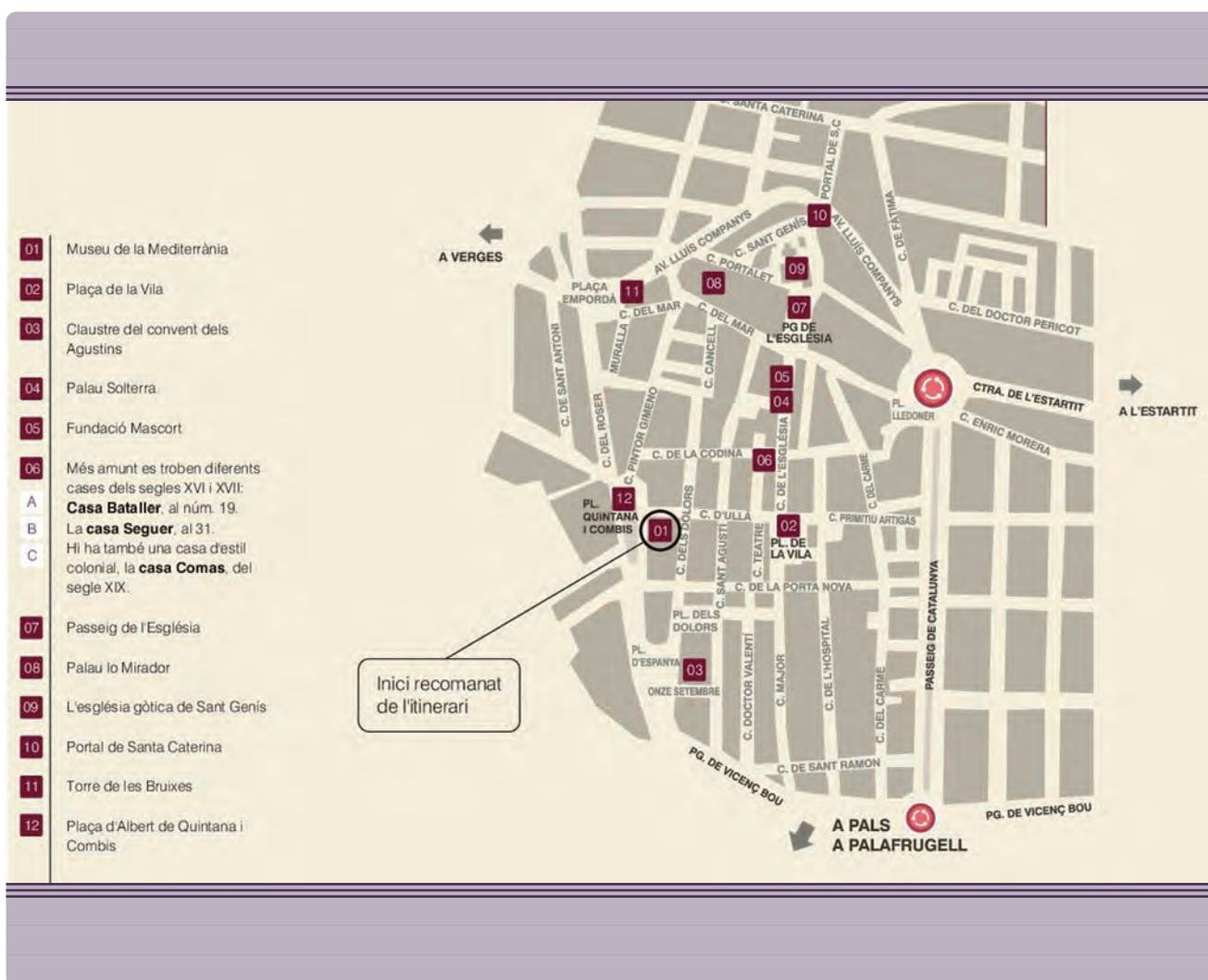
- ≡ Festa Major de Sant Genís | 25 d'agost
- ≡ Festa de Santa Caterina | 25 de novembre
- ≡ Fira de Sant Andreu | Últim cap de setmana de novembre

L'Estartit

- ≡ Revetlla de Sant Joan | 23 de juny
- ≡ Festa del Carme | 16 de juliol
- ≡ Festa de Santa Anna | 26 de juliol
- ≡ Festa de Santa Llúcia | 13 de desembre

El valor del patrimoni

Itinerari de descoberta

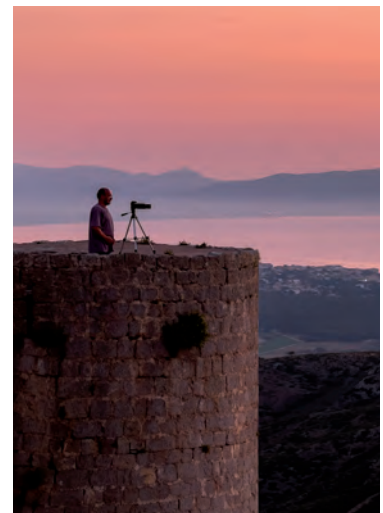

Torroella de Montgrí, a la falda del massís del Montgrí, evoca història a través de l'entramat dels carrers del seu casc antic, on s'hi troben alguns palaus i cases senyorials del segle XIV al XVII que rememoren l'època d'esplendor de la vila. També l'església de Sant Genís i d'altres edificis d'origen religiós conforme un magnífic itinerari de descoberta del patrimoni cultural i arquitectònic de la vila. Un recorregut que no acaba aquí, sinó que s'estén cap al nucli costaner de l'Estartit, originat al segle XVI amb l'establiment dels primers pescadors al voltant de l'antiga ermita sobre la qual es va construir l'actual església parroquial de Santa Anna.

Patrimoni cultural i arquitectònic del municipi

- ≡ **Castell del Montgrí** (1294-1301)
- ≡ **Església de Sant Genís** (1209)
- ≡ **Plaça de la Vila i capella de Sant Antoni** (s. XIII)
- ≡ **Claustre del convent dels Agustins** (s. XVIII)
- ≡ **Palau Solterra - Fundació Vila Casas** (S. XIV)
- ≡ **Casa Galibern - Fundació Mascort** (s. XIX)
- ≡ **Palau lo Mirador** (s. XIV)
- ≡ **Can Quintana - Museu de la Mediterrània** (s. XVI)
- ≡ **Portal de Sant Caterina i Torre de les Bruixes** (muralla s. XIV - XV)
- ≡ **Carrer de l'Església** (s. XIII)
- ≡ **Carrer Major** (s. XIII)
- ≡ **Cases històriques: Casa Bataller** (s. XVI i XVII), **Casa Saguer** (s. XVI i XVII), **Casa Comas** (s. XIX)
- ≡ **Mina d'aigua** (s. XIV)
- ≡ **Ermita de Santa Caterina** (s. XIV - XV) i **capelles aïllades**
- ≡ **Ermita de Santa Maria de Palau** (s. XIII) i **capelles aïllades**
- ≡ **Església de Santa Anna, a l'Estartit** (reconstruïda el 1920)
- ≡ **Torre Morratxa, Torre dels Moscats i masies fortificades - Quintaneta, Mas Ral, Torre Begura, Torre Ferrana, Torre Gran, Torre Martina, Torre Ponça-** (s.XVII-S.VIII)
- ≡ **Restes d'una fortalesa napoleònica a les Medes** (S. XVIII)

Un poble que viu la música

El municipi té una llarga tradició musical, que es remunta a l'edat mitjana: des de la primera agrupació de músics i cantaires d'església, documentada al segle XIV, fins a les manifestacions actuals, representades per diferents esdeveniments, entre ells, el Festival Internacional de Torroella, creat el 1981 i plenament consolidat com a referent de la música clàssica.

«Torroella de Montgrí és un poble de músics». Aquesta és una afirmació popular que ha quedat clarament demostrada al llarg de la història del municipi. La

primera agrupació, la Capella de Música de Torroella, lligada al culte de l'església, està documentada al segle XIV, i d'ella en van derivar músics que posteriorment van crear agrupacions i cobles històriques: Benet Julià, Anselm Viola, Vicenç Bou, Josep Costa, Josep Ferrer, Pere Blasi, Pep Ventura... Tots ells van inspirar noves generacions de músics, compositors i cantaires, que han fet perdurar i engrandir el pòsit musical de la Vila. La riquesa musical ha estat canalitzada per diferents festivals, de disciplines i entorns variats. D'entre aquestes manifestacions, la més reputada és el Festival Torroella de Montgrí (juliol i agost), que va ser creat

el 1981 i que no ha defallit mai (declarat Festival d'alt interès cultural per la Generalitat de Catalunya i Premi Nacional de Música al promotor de 1992). També durant els mesos de juliol i agost, té lloc el Jazz l'Estartit, iniciat el 2014. A redòs d'aquest esdeveniment, va néixer el Festival Fringe de Torroella, una trobada de joves músics que ofereixen concerts gratuïts. Ítaca, el festival de propostes culturals multidisciplinar del Baix Empordà, també fa parada i fonda a Torroella de Montgrí cada any. I les Trobades de Música Mediterrània, nascudes el 2002, porten a la Vila músiques i danses de països lligats amb la riquesa cultural de la Mediterrània. El panorama artístic del municipi es completa amb esdeveniments puntuals però continus de diversos gèneres i procedències.

|| Joventuts Musicals

L'entitat Joventuts Musicals (JJMM) de Torroella de Montgrí va néixer l'any 1980, sense ànim de lucre, i des de llavors s'ha dedicat de ple a fomentar el coneixement i la difusió de la música, sobretot de caire clàssic. L'entitat és la responsable de l'èxit del prestigiós Festival Internacional de Músiques i organitza activitats durant tot l'any, com ara el cicle de concerts de tardor i hivern.

|| L'Espai Ter, l'auditori del Baix Ter

L'Espai Ter és un equipament inaugurat el 2013, de característiques úniques a les comarques gironines i a Catalunya. L'espai té dos grans eixos de treball: la cultura, lligada a la música i les arts escèniques, i la promoció del territori mitjançant fires i congressos, entre altres esdeveniments. Amb un aforament per a 700 persones i equipat amb elements de tecnologia i confort d'última generació, l'Espai Ter compta amb una programació estable, que inclou disciplines variades, com ara música, teatre, màgia i circ, destinades a un públic heterogeni. Acull espectacles del Festival Internacional de Músiques, del Festival Internacional de Màgia, del Cicle de Concerts de la Xarxa de Músiques a Catalunya i del Festival Ítaca, i programacions teatrals diverses. Per les seves característiques modernes, està considerat l'auditori de la zona del Baix Ter, pel qual, cada any passen uns 30.000 espectadors.

Diversitat de gustos

Un munt de manifestacions culturals

Festival Torroella de Montgrí

Centenars de concerts i milers d'espectadors el consoliden com un referent per als festivals de música clàssica a Catalunya i Europa

El prestigiós Festival Internacional de Músiques, que es va iniciar l'any 1981 i que actualment s'anomena Festival de Torroella, ha ofert recitals i concerts de centenars dels millors intèrprets i orquestres de la música clàssica internacional. De la mà de Joventuts Musicals de Torroella, el festival va néixer el 1981 com un cicle de pocs concerts en el marc del casc antic del poble, l'església de Sant Genís, la plaça porticada gòtico-renacentista i l'antic Convent dels Agustins. La bona acceptació de les seves propostes va propiciar l'ampliació, any rere any, del nombre de concerts i espais. Fins al 2017, han passat pel festival prop de 500.000 espectadors. Esdeveniments com aquest propicien l'interès per la cultura musical en el municipi, interès que ha portat a la creació de nombroses agrupacions i de serveis com ara l'Escola de Música de Torroella de Montgrí.

Jazz l'Estartit

El Jazz l'Estartit va néixer el 2014 com una branca del Festival Internacional de Músiques, i ofereix propostes atractives per promoure aquest gènere musical. Les illes Medes són el teló de fons d'aquest festival, que programa diversos concerts, durant el juliol i l'agost, de disciplines incloses en aquest gènere, com ara jam sessions, ragtime, blues i work songs.

Festival Í-taca

El festival Ítaca, Cultura i Acció se celebra durant els mesos de maig, juny i juliol en diverses poblacions de l'Empordà, una de les quals és Torroella de Montgrí-l'Estartit. Així, la Vila acull cada any, des del 2012, espectacles inclosos en la programació del festival - música, teatre, xerrades, etc-, que es defineix com un crit en defensa de la cultura de qualitat i assequible, perquè «la cultura no és un luxe» i ha d'estar a l'abast de tothom.

Fringe, el talent jove

El Fringe Festival té lloc des de l'any 2014 a Torroella i l'estar-tit. Hi participen músics joves seleccionats per un grup de conservatoris, escoles i institucions que col·laboren amb el Festival Internacional, concretament: el Conservatori Nacional Superior de Música i Dansa de París, el Conservatori del Liceu de Barcelona, el Berklee College of Music-València Campus, l'Escola Superior de Música de Catalunya, la Guildhall School of Music and Drama de Londres, el Taller de Músics de Barcelona i el Deutscher Musikrat.

Coral Anselm Viola

La Coral Anselm Viola té els seus orígens en un petit cor parroquial creat el 1977 per acompanyar les celebracions litúrgiques. Amb els anys, el cor va ampliar el seu repertori i el 1986 va adoptar el nom de Coral Anselm Viola, en honor d'aquest conegut compositor torroellenc del segle XVIII. Ha evolucionat fins a convertir-se en un referent en aquesta disciplina i en dinamitzadora de trobades com ara l'Empordà Canta, nascudes el 2016, amb l'objectiu de posar en valor el cant coral com a part del patrimoni de la cultura popular i tradicional a Catalunya.

Fira de la Màgia, referència al sud d'Europa

La Fira Internacional de Màgia, FIMAG, de Torroella de Montgrí va iniciar les seves passes el 2011 i, des de llavors, ha registrat un augment progressiu del nombre d'artistes, funcions i espais de representació

L'any 2012 es va celebrar la primera edició de la Fira Internacional de Màgia (FIMAG) de Torroella de Montgrí, impulsada per una associació cultural de nova creació que encapçalava Juli Carbó, Associació Cultural FIMAG, i formada per membres compromesos amb la revifalla d'aquesta especialitat artística, que cada vegada atrau més adeptes. La fira reuneix cada any més de 50 prestigiosos artistes de diferents països, que actuen en més de 200 funcions, en una vintena d'espais del municipi.

La Gran Gala Internacional i la Gala de Mags Joves, l'espectacle inaugural, la màgia al carrer i als aparadors, activitats lúdiques, tallers, exposicions, espais per a professionals, la màgia de nit... En cada edició, hi passen més de 20.000 persones, que gaudeixen de les diferents especialitats, des de la màgia tradicional fins a les noves propostes artístiques relacionades amb el món de l'il·lusionisme. El programa de FIMAG està dissenyat per convertir Torroella de Montgrí en la capital de la màgia al sud d'Europa.

|| Museus i centres d'interpretació

Espai Medes, una proposta innovadora

Promoure el coneixement sobre les Illes Medes i facilitar-ne l'accés als diversos tipus de públics que volen visitar-les, per tal d'afavorir l'estima envers aquest espai natural i la seva protecció, és el principal objectiu del nou servei projectat al port de l'Estartit: l'Espai Medes. L'espai mostrarà, fruit de la col·laboració entre les institucions encarregades del Parc Natural i el sector privat, una proposta expositiva lúdica, interactiva i innovadora, d'alta qualitat. Serà el centre de referència per a la difusió de les illes Medes i la sensibilització ambiental, punt especialitzat en l'àmbit marí, i seu dels programes educatius vinculats als valors naturals i culturals del litoral del Parc Natural.

Funcionarà com a punt de partida per a múltiples activitats de descoberta del parc, a més de ser un espai de reivindicació de la història de l'Estartit, i del paper que han tingut la pesca i el medi marí com a punt de referència,

i un lloc per a la gestió de projectes de dinamització de l'activitat pesquera sostenible. En l'àmbit purament turístic, serà un espai de suport per a la promoció i comercialització de productes turístics i nàutics, punt de partida per a la descoberta del Parc Natural i lloc de presentació de l'Estació Nàutica de l'Estartit-Illes Medes.

Museu de la Mediterrània, un mar de cultura

El Museu de la Mediterrània és un equipament destinat a la descoberta i el coneixement de l'espai humà de la Mediterrània, partint del territori del massís del Montgrí, la plana del Baix Ter i les illes Medes, i mitjançant una experiència participativa per a grans i petits, que també inclou sons, músiques, rutes i audiovisuals, entre altres activitats. Una de les accions del museu és l'organització de les Trobades de Música Mediterrània, des de l'any 2002. Les trobades, úniques a Catalunya i en la Mediterrània, són un punt de reunió per posar en comú diferents experiències, d'arrel tradicional, presents en l'espai cultural musical d'aquest àmbit. Al voltant de les trobades s'ha habilitat l'Illa Cultural, un veritable mercat mediterrani, on es viu molt intensament la cultura d'arrel pròpia i convidada.

Entitats i associacions locals, pòsit cultural i tradicional

Torroella de Mongrí-l'Estartit és la seu de nombroses entitats i agrupacions que mantenen vives les diverses expressions culturals, tradicionals i innovadores, i que porten a terme una important tasca de manteniment i difusió del pòsit del municipi en aquesta matèria. Aquestes organitzacions compleixen, a més, la funció d'agrupar ciutadans amb inquietuds en l'àmbit cultural. Hi ha més d'un centenar d'entitats registrades, entre aquestes, l'Agrupació Sardanista

Continuïtat, els Amics de la Fotografia de Torroella de Montgrí, l'Associació de música popular Grallers del Montgrí, l'Associació d'Amics dels Gegants i Capgrossos de Torroella de Montgrí, l'Associació de Teatre Medes Montgrí, l'Associació Teatre Musical Montgrí, el Cine Club Torroellenc, la Colla Gegantera Xicu i Remei de l'Estartit, la Coral els Passarells i Els Ducs del Foc.

Les fundacions i el foment de l'art

Aquesta també és terra de pintors, escultors, escriptors i fotògrafs. Quelcom que ha portat a fundacions privades i galeries d'art a establir les seves seus al municipi, dinamitzant-lo amb les seves exposicions, juntament amb les sales municipals i el Museu de la Mediterrània.

III Compromesos amb la cultura

Les administracions i les entitats involucrades en el foment de la cultura a Torroella de Montgrí-l'Estartit, mostren clarament el seu compromís perquè el municipi es mantingui com a escenari de les manifestacions culturals més diverses.

Els principals compromisos es resumeixen amb les següents afirmacions:

- ≡ Articulació de polítiques locals per al foment i la difusió dels valors culturals i històrics del municipi
- ≡ Potenciació de les entitats i agrupacions que mantenen viva la tradició cultural a la vila
- ≡ Actuacions que fomentin la participació dels ciutadans en les diferents expressions culturals
Impuls a les noves expressions musicals i artístiques sorgides des del municipi
- ≡ Manteniment d'una xarxa d'equipaments adequats per a l'expressió cultural

Support als esdeveniments culturals ja iniciats i accions que permetin la seva màxima projecció amb les sales municipals i el Museu de la Mediterrània.

Fundació Vila Casas-Palau Solterra

El Palau Solterra acull, de de l'any 2000, el Museu de Fotografia Contemporània de la Fundació Vila Casas, que hi exposa una col·lecció permanent de més de 200 fotografies d'artistes de diverses parts del món. El palau, producte de l'arquitectura civil del segle XV, va ser la residència històrica dels comtes de Torroella de Montgrí. El museu programa durant tot l'any exposicions itinerants d'autors contemporanis catalans i forans que mantenen una estreta relació amb el territori; mostres monogràfiques i col·lectives d'artistes que tenen una dilatada trajectòria, tant en l'àmbit nacional com internacional. El museu és actualment un punt de referència de la fotografia contemporània (a partir de la dècada dels 60 del segle XX) a Catalunya.

Fundació Mascort-Casa Galibern

La fundació, creada per Ramon Mascort i Amigó, advocat, empresari polifacètic i mecenes en iniciatives de conservació del medi ambient. La Fundació Mascort va ser creada el 2007, amb diferents objectius, entre ells, la difusió del coneixement de la història, la promoció i la comprensió de l'art, i l'ajut a la defensa de la natura. La Casa Galibern, seu de la fundació, va ser construïda per Ramon Galibern Casanovas, besavi de Ramon Mascort, després d'haver anat al Brasil a 'fer les Amèriques', pel que l'edifici té influències arquitectòniques del país americà on va residir. La casa acull exposicions sobre història, art i natura, i la fundació ha editat diverses publicacions relacionades amb aquestes temàtiques sobre Torroella de Montgrí i altres poblacions de Catalunya.

Una completa xarxa de sales d'exposicions i galeries d'art

Traç d'Art

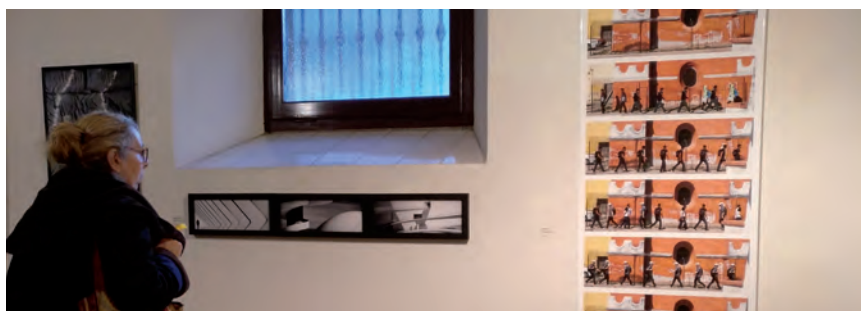
Especialitzada en pintura figurativa contemporània, aquesta galeria situada al passeig marítim de l'Estartit, presenta treballs d'artistes consagrats i de joves valors emergents i s'erigeix com un punt de trobada cultural dins del nucli mariner.

Atrium Roca Sans

A l'antiga casa Quintana-Badia, situada al nucli històric de Torroella de Montgrí, es troba Atrium, una galeria d'art amb espais expositius articulats al voltant del pati gòtic, amb l'obra de l'artista visual Joan Carles Roca Sans.

Sales d'exposicions municipals

La Capella de Sant Antoni de Torroella i la sala d'exposicions del Consell Municipal de l'Estartit ofereixen exposicions temporals. I el Claustre de l'Hospital proposa cada mes una exposició fotogràfica.

«Torroella m'agrada, m'agrada
sobretot abans d'arribar-hi, venint de Pals:
el pont del Ter, el panorama sobre el riu
que s'hi obre de llevant i a ponent
amb les frondes elegants dels grans arbres
i a l'aigua endormiscada baixant lentament,
fent giragonses davant la sorra blanca de l'areny (...)»

Josep Pla, "El meu país"

Per obtenir més informació i les dades de les empreses
i els serveis que ofereixen activitats a l'Estartit i a Torroella:

Oficina de Turisme de l'Estartit:

Passeig Marítim, s/n - 17258 l'Estartit
Tel. 972 75 19 10 - Fax. 972 75 17 49
info@visitestartit.com
www.visitestartit.com

Oficina de Turisme de Torroella de Montgrí:

Carrer d'Ullà, 31 - 17257 Torroella de Montgrí
Tel. 972 75 51 80 - Fax. 972 75 51 82
info@museudelamediterrania.cat
www.museudelamediterrania.cat

